

OED
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Att: Høring -
organisering av
strømnettet

Vår ref: THB 6. oktober 2014

Høringsuttalelse fra Tekna om organisering av strømnettet

Tekna viser til rapporten ”Et bedre organisert strømnett” fra ekspertgruppen om organisering av strømnettet, det såkalte Reiten-utvalget.

Tekna mener at det er tre hovedutfordringer knyttet til nettet framover:

- De siste tiårenes økning i kraftforbruk ikke har blitt speilet av en tilsvarende utbygging og vedlikehold i sentral- og regionalnettet. Mye av nettet i dag er gammelt og har overskredet sin teknisk forventede levetid. Ordningen med grønne sertifikater vil øke kraftproduksjonen, som ytterligere vil aktualisere investeringer i nettet.
- I dag bygges kraftlinjene slik at kapasiteten matcher effekttoppene på forbruk. Det blir som å dimensjonere motorveier etter rushtrafikken, framfor å heller jevne ut trafikken over døgnet.
- Lokal, ny fornybarproduksjon i Norge er i vekst, men matches ikke i tilsvarende utvikling og bruk av nye styringssystemer. Ordningen med grønne sertifikater, framgangen innen solcelleteknologi og økningen i småkraftproduksjon legger i større grad til rette for energieffektivisering, forbedret nettutnyttelse og samkjøring av forbruk og produksjon.

Disse utfordringene må løses på en slik måte at det er kunnskap, politisk styring og teknologiske muligheter som danner føringene for hvordan strømnettet organiseres. For Tekna betyr dette følgende:

- Utvalget tar til orde for et skarpere skille mellom produksjon og distribusjon. Tekna mener dette behovet ikke er påtrengende. EUs krav om skille gjelder selskaper med over 100 000

kunder, slik det også er i Norge i dag. Rapporten sannsynliggjør ikke nettogevinstene ved å innføre en slik regulering. Tekna mener at den teknologiske utviklingen innenfor styringssystemer og lokal produksjon snarere fører med seg et behov for å se produksjon og forbruk, og dermed distribusjon, mer i sammenheng enn i dag. Dette taler for sterkere integrasjon mellom produsent og distributør enn i dag. Tekna vil at dette arbeidet må inkludere at arbeidet med SMART GRID og standardiserte løsninger intensiveres, gjennom en SMART GRID-strategi

- I utvalgets rapport blir det pekt på at spesielt høye utbyttekrav fra eierne fører til manglende kapital til framtidige investeringer. Tekna mener at påstanden om manglende kapital og høye utbyttekrav kan være riktig i enkelttilfeller, men bransjen som helhet mangler ikke egenkapital. En rapport som er laget for El og IT Forbundet (TFOU-rapporten) viser at bransjen preges av meget solide bedrifter, med gjennomgående høy egenkapitaldekning. Særlig framstår de mindre selskapene som solide og langsiktige. Det er uansett ikke sannsynliggjort fra utvalgets side at private eiere vil være mer langsiktige enn dagens eiere. Tekna er derfor skeptisk til å legge til rette for mer privat kapital på infrastruktur. For å nå det målet som det er politisk enighet om, nemlig å sikre en tilstrekkelig, framtidsrettet investering i strømmettet mener Tekna det må utarbeides en nasjonal plan for bygging og vedlikehold av kraftlinjer, som behandles og vedtas av Stortinget.
- Utvalget anbefaler at Kompetanseforskriften fjernes. Kompetanseforskriften krever fast grunnbemanning i nettselskapene for å ivareta forsyningssikkerhet og beredskap, og angir konkrete krav for hvor mange montører ulike nettselskaper bør ha ansatte ut fra selskapets størrelse. En fjerning av kompetanseforskriften vil bety muligheter for større grad av innleid personell. Tekna mener at forskriftens del om fast ansettelse er viktig for å sikre stabil kompetanse og bemanning i bransjen, av hensyn til forsyningssikkerhet og beredskap.
- Et jevnere og lavere strømforbruk enn i dag vil legge til rette for et mer rasjonelt kraftnett i framtiden. For en effektiv nettinfrastruktur bør det arbeides for å få til et jevnere enn i dag forbruk. Strømkunder betaler i dag for forbruk, samt en årlig fastpris knyttet til nettleie. Flere selskaper bør derfor jobbe for at strømrregningene bli effektbaserte. Fastleddet, i form av et fast beløp per år uavhengig av forbruk og effekt, bør avskaffes.

Andre forslag:

Ekspertgruppen foreslår at Statnett fortsatt skal være eneste systemansvarlige selskap. Tekna slutter seg til det standpunktet, og understreker at dette også må omfatte mellomlandsforbindelsene.

Ekspertgruppen foreslår at regionalnettene oppheves som eget nettnivå og inngår i distribusjonsnettnivået. Tekna støtter dette forslaget.

Gruppas forslag om å etablere regionale koordinerende enheter (DSO), bygd på dagens ordning med kraftsystemutredninger (KSU) virker fornuftig. Tekna støtter dette, innenfor rammen av en nasjonal plan for utbygging og vedlikehold.

Tekna er enig i ekspertgruppens forslag til endring av tilknytningsplikten, slik at nettselskapet bygger og eier ledninger helt fram til produksjonsanlegg og større forbrukere. Det bør fortsatt være anledning til å kreve anleggsbidrag.

Etter muntlig avtale med departementet er høringen levert etter fristen.

Med vennlig hilsen

Ivar Horneland
Generalsekretær i Tekna